

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 24. Vitulos labiorum postulat Deus, id est claram & inexcusatam peccatorum confessionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](#)

sit. Quis dixerit, cōgruentius fuisset, magisque ex
 ratione Beniaminum p̄misiſſer, vtique fratrem
 veterinum, ac cāteris Iosepho chariorem. Respon-
 deat aliqui idecirco mislim, quōd alios Iudas elo-
 quentia verborumque efficacia, cuius tum Ioseph
 experientiam habuerat, superaret.
 Primo: dum in eius frates omnes conueniunt
 uocem, ille ceteros à tam horrendo retraxit fer-
 mombus suis homicidio, & patrem suū mitio-
 rem, venderent illom, non trucidarent. Quid no-
 bus prodit, si occiderimus fratrem nostrum? Et. Me-
 lius est, ut venundetur &c. Frater enim & caro no-
 stra est. Iudas erat, qui, dum Ioseph ab illis adhuc
 IV. 37-26. inēognitus, fratres in summas compulisse angu-
 lias, tam efficaci permixit alloquois, vt illum ad
 ad lacrymas prouocat, atque induxit vt se quis-
 eset, traibuis indicaret. Congrua hæc litera su-
 perficie ratio: Ego vero, respondet D. Ambros ar-
 D. AM. bitos virum huic Jacobum sapientiā, tum pic-
 tate celebrum, aliquid intendisse spirituale quod
 & iudico declarandum: Dicamus & aliqd mīst.
 ē. Num Iude ignoras etymologiam, nempe si
 gnare confessionem? quid igitur Jacob immix-
 tū p̄mittens Iudam, quatenus à Ioseph & gypsi
 prorege benignus habetur? Nisi hoc te velle
 præmonstrum si conuenire Deum, proposueris, vt
 ipse te in gratiam recipiat, misericors ipse tibi fra-
 tribus dona coelestia liberalis, eum, necesse est,
 peccatorum prævias confessione, præmitte per
 confessorium perfectam eorum contritionem: hoc
 tibi suadet, utram persuadeat Psalmista: Preoccu-
 pemus faciem eius in confessione. Hæc tibi ad Deū
 viam stenit, hæc faciem eius reddit placabilem,
 hæc miseri cordia præparat gratia que donarium.
 Addo D. August., eodem sensu eiusdem P̄la-
 mista verba declarantem. Confessio & pulchritudo
 in conspectu eius.. Note verbū, signata mysteria.
 Nulla potest in conspectu Domini admitti anima,
 nisi formosa; si namque nullus Regum Persarum
 petuerit adire praetrium nisi cultioribus Ispen-
 didis indumentis, nec in eorum sponsas admitti-
 se posse p̄aluerent, nisi forminarum elegantiis
 & forme, interque cæteras è toto regno selectissime:
 multò minus præsumendum, te coram Deo re-
 piendum, si te gratia coelestis non commende-
 elegantijs hæc namque ea sola est, quæ tanto ani-
 mam cumulat splendore, vt Deus eam sibi in
 sponsam eligat gratissimam. Quis igitur madus
 hanc milii vestem acquirendi pretolam, que redi-
 datur anima speciosa Deo grata, quam nunc plan-
 go peccatis culpisque deformatam? tuorū con-
 fessio peccatorum, quam lacrymas, cordisque do-
 lor comittentur. Precurrat illa, ex illa namque de-
 pendat anima pulchritudo facie; quo circa & in
 iam David prenuntia. Confessio & pulchritudo
 Loquatur D. August. Pulchritudinem amari? ut
 esse pulcher? Confessere. Non dixit pulchritudo, &
 confessio, sed confessio & pulchritudo; fœdus era? ut
 Confessere ut sis pulcher. Amamus pulchritudinem, &
 prius eligamus confessionem, ut sequatur pulchri-
 tudo.

§. 24. Vitulos labiorum postulat Deus, id est
 claram & intenuſatam peccatorum confes-
 sionem.

V Ideamus igitur, quia sunt hæc ratione verba si
 dedicanda? Qualia (amabo) sunt ore confe-
 renda, quibus Deum efficaciam mihi pla-
 cabile. Adhuc Propheta Redemptus vitulos labiorum
 nostrorum. In sacrificium Domine, labiorum no-
 stro umvitulos offeremus. Quid hoc reatum for-
 san sunt in labiis vituli, sunt tauri? quod illud fa-
 crificium quod Deus proposuerat? Tollite vobisq[ue]m
 vobis. Placabilis (anquit D. Hier.) hæc verba decla-
 rans) Deo hostia, est pura confessio. Idem dixit &
 D. Chrysost. Quinuno & ipsa paraphras Chal-
 daica clarissim expressit: Afferre vobisq[ue]m verba con-
 fessionis. Licet autem de laudantia loquuntur con-
 fessione, non implicat & dectimiū intelligi
 confessione. Tollemus Domine peccata nostra,
 ote suspenſa & vitulos, maiestati tuae conlectu-
 turi. Arabicum videtur at celestè inclut Theog-
 ianum. Offerendum Deo vitulum angulatum me-
 diumque disceabant, sic ut ipsa vitulum secte. Quis
 tissimas detergerent venas, icorū reticulum inti-
 regare
 masque cordis fibras aperirent. Vides hic, quæ tu
 nbi ratione peccatorum vituli Deo immolare
 di, suspensa nempe peccata ab ote ingula detra-
 ceta pelle, nuda, detecta, sine excusatione, à summo
 usque deossum aperta reuelatæ cordis tu secessis
 abutimis, & ut nihil ex eis superfit velatum, nihil
 copertum, negatum vult.

Ex iudicio D. Greg., hanc Theoriam ad præim
 reno cauit penitens ille David, qui numeris om-
 nibus absolutam peccatorum edidit, confessionem
 omnibus imitandam. Delictum meum cognitum tibi
 feci, & iniuriam meā non abscondi. Noua (mouet)
 D. Greg., loquendi modum: Delictum meum cognitum tibi feci, &c. Quid hoc rex p̄fissime, num hoc
 Deus ignorabat, ut cognitum illi faceres? De
 fide, est quod afficit Apostolus: Omnia nuda &
 aperta sunt oculis eius & nihil est inuisibile in con-
 spectu eius. Nec ipse David oblitus eius quod di-
 xerat: Tenebra non obscurabuntur à te, & mox sicut
 fuit.

dicitur illuminabitur, &c. Nouerat Deus delictum at novet & David respondet D. Gregorij: si et hoc Deus non ignoraret, tenetetur tamen & illud Deo confiteri, Deo manifestare, tam distincte, tam aperte, tam clare, ac si horum nihil ipse prououlet: unde proprio sito congruit illud Apollonius: *Ore confessio fit ad salutem.*

Expedit D. Chrysostomus illam Dei per Iacobum admonitoriam, dum de remedij agit peccatorum ex lectione Septuaginta, quam ipse sequitur: *In illo. 4129 si faciemus simul dic tu prior iniquitates tuas, ut in illis pereferis.* Num de tua vis loquarum iustificationes, ne credideris, me tibi tuas delectum iniquitates, non tellis in nisi prior illas notifica, quasi omnium ignorantie: licet etenim noueris iudex delictum, ad causam tamen expeditionem, rei extorquet confessionem, peccata, ac mandat suam ipse carnet delictum, quasi hoc ipsum, iudicem omnino lateret. illudque ut firmum & substantiale creditur, quod ore proprio reus ipse constitut. Licet autem illud ea fiat intentione (inquit D. Chrysostomus) ut finis processu criminali contra teum feratur sententia, hoc tamen hic eo fit animos ut absoluta vera scelerum confessiones, derit efficaciam absolutam, tuncq; concedatur pro priamalefacta confitemi: hoc confessionis non vulgare lucrum, remissio nempe peccatorum: quam a Deo David se tecum ipsi, *Dico gratias confiterit.* *Dixi confessio albus sum me insufflam meum Domino, & tu remissisti imperatum peccati mei.*

D. Gregorij: Aliud quoque, testimonio D. Gregorij nobis illi indicat Davidum ait. *Delictum meum cognitum Peccata, tibi feci; quo te docet qualiter tibi sunt peccata tu ex tua in confessione detegenda ostendens nimurum ista, vel quod cognoscas ex tua peccatum esse culpam communim, & nequaquam illud confitearis aliquida, terti culpam imputando, quo tua detrahatur excusat. Feci tibi cognitum delictum, dicens illud esse meum mihi enim, quia deliqui impono, me solum in operum meorum praecipue culpabiliter clam. Proposito convenienter expediret haec verba Iob: Si abscondi quasi homo peccatum meum, & celavi in fum meo iniquitatum meum: De quibus perdidere discerunt. Vtum, nobis à parentibus nostris esse scimus hereditarium culpas nostras excusat, & hact illas nos communissime fateamur, nosq; tam excausamus, quantum in confessione possimur, alijs culpam imputantes. Sie nos illi in parafiso docuerunt: peccato namque commissio confessio se laborant inter arborum umbras fugitiui abscondere, quo plus satis, celandi peccatum, indicant intentionem: Non latendi effectus distributur, sed effectus nostatur. Demum accedens Deus: Adamus corripit inobedientiam, verum il-*

le, licet facinus non negaret, at non suam efficiam agnouit, sed in uxorem Euanie reiecit, immo & quasi Deo crimen imputauit, qui illam sibi deserat in sociam. Deinde ergo arguit etiminis Euani, illa à se commissam fateretur quidem in obedientiam, at se vult innocentem, & criminis noxiuum accusat ipsa serpente. Quibus omnibus abicit, ut peccati veniam obvineant, immo & illud aggrauavit. Cum excusare peccatum voluit vir per D. Gregorij: mulierem, mulier per serpensem, auxerunt culpm, l. 22. mor. quam tueri conatis jure oblique Adam Domum tñ. f. 13. C. 1. 1. gens, quod ipse peccati eorum auctor extorxit, qui mulierem fecit, & Ena culpm ad D. minum referens, qui serpensem in paradiſo posuit. Hoc ab ipsius didicimus parentibus, videlicet D. Gregorij: Latendo peccatum committee, et commissum negando abconde, & consuetudo defendendo multiplicare. Quo quis momentu peccat: Sub defensionem verba quasi sub quedam se arborum folia abscondit. Nouerat vir iustus hoc nō ad culpæ tendente renuntiatione, sed criminis augmentum, unde ait: parcat mihi Deus, ne cum Adamo crimen abscondam, & defendendo multiplicem. Si abscondi quasi homo peccatum meum, &c. Inde igitur mea confessio sumet exordium, ut culpam à mea commissam, meam esse factat nullum alium accusans auctorem, prater meipsum, non huic non alteri sed mihi ipsi imputans, hoc quippe agit, qui commissi querent indulgiam, ut doceat sapientis. *Iustus prior est accusa- Proph. 18.7. tor sui.* Hac Davidis erat illa confessio: *Delictum meum cognitum tibi feci sine laza, sine excusatione, mihi totum, quod commisi, el, imputando, me non alium arguendo, ego qui peccavi.*

Confutum foris, quando confiteri desideras te, „ 63. „ 63. prius hoc modo disponas, Deo prouoluus, eum Ser. 2. deprecaris, Davidem imitatus, cuius verba D. „ 2. de di August. exponit. *Pone Domine custodiām oris meo, „ 2. uer. c. 3. & ostium circumstantia labij meo, non declines cor „ 2. 10. meum in verba malitia, ad excusandas excusatio- „ 2. 14. ne in peccatis. Sunt homines qui valde abundant „ 8. peccatis, qui cum coepirint accusari, currunt se excusare, si est causa querere & causationes invenire, quare ad se non usdeatur persinare peccatum. Ex „ 2. IV. vno in alterum reiiciunt culpas, talis me instiga. „ 2. Excuit, ut mihi prope vim inferret: alij praequantem „ 2. fationes prætendunt occasionē cui interfuerunt; me sub- „ 2. dicunt, dicunt ne potui, talia mihi dixit conuicta quibus „ 2. tuis verba prouocabat ad male illi imprecandū; alij dialo- „ 2. ba marium accusant tentatorem: & quo plura his verba „ 2. hitz. similia conuictunt, eō manu sibi infernum nocu- „ 2. D. B. 12. mentum que ad ea de causa teste D. Bernardi, „ 2. for. 16. post medium vocantur verba malitia vel ut alij in Carr. legunt; In verba mala: remissione, quippe obstant „ 2. posse pecca- „ 2. med.*

peccatorum: cum illam tanto possit sperare secundum, quanto confessus fuis in peccata simplicius, Verba malitia (loquitur D. Bernard.) appellat ex-
cusationem peccati: meritis quidem: in animam etenim suam peccati qui se excusat, repellens perinde a se indulgentie medicinam, & sic viuam sibi proprio ore interclusus.

Rex Saul obexcusatum, qui obtinere potuerunt, perdidit regnum: inobedientia. Hoc similiter Regem perdidit peccatum, Saulem, qui licet Samuell Prophete pedibus advolvutus, agnoscet præcepti Domini transgressionem, quod iplos Amalecitas, eorum regem populum bonaque omnia non sufficeret gladio caudente demolitus, attamen hinc confessionis ratio nem attenuat delicti diminuitam: iam allegans populi tumultuantis instantiam, iam bonam praestit tendens intentionem, ut haberet, quibus Deo pacificas in gratiarum actionem offerret hostias, modo necessitate adducit, quia ut Rex, honori suo confundere tenetur, & ipsum coram populi uecti immolatum. O Iacob regis, tuamque confusione, quia non paras peccata confiteri, sed eo te modo excusare coram confessorio, ut ille te potius laude, quam pena dignum diuidatur: si que, ut quod humili poteras peccatorum luctari confessione, tua dissolutus, perdasque superbias, quia delicta ita cooperis & videoque pallias, ut nec videri, nec teneri peccator assentias. Talis

ELIBER. confessio (bernardum audio) speciem habens humilitatem, non virtutem, non salutem veniam non meretur, sed & provocat iram. Numquid profuit Saul, quod se ad incovationem Samuelis peccasse confessus est? Culpabilis proculdubio fuit illa confessio, culpam non diluit. Habet igitur tres conditiones sua scelerum confessio, quibus exponas ea quorumi te conscientia reprehendit; sit humili, sit pura, sit fidelis: Omnia ergo quod remordet conscientiam confidere humiliter, pure & fideliter. Has accusare prosequitur D. Bern. Ex David dico (metet D. Aug.) cum Davide dicit: Ego dixi, Domine, miserere mei, sana animam meam, quia peccavi tibi. Ego dixi, non me excuso, sed me accuso. Non ote deprompsi, quibus peccatum attenuarem, sed a cularem potius, rationes quae enim in sericordiam pretendent, suam proposita ipse misericordiam: raro quippe mendicus sua detegit vulnera manifestans; & propriam proclamat dolentius inopiam, quanto te mouere studet efficacius, quam tenus eius misericordia compatiens, eleemosynam illi largiate liberaliter.

Hinc ille Davidis supplex libellus. Pone Domine custodi amori meo, & ostium circumflatio latius, et non declines cor meum in verba malitia ad excusandas extenuationes in peccatis. Nihil est in quo sit tibi diligenter laborandum, ut bene compositionem habetas linguam, quam in confessione, quia tanto debet ibidem esse interbus quibuscum taciturnior quanto in aliis est necesse sit apertos. Tunc pone Domine custodi amori meo, ut taceat non dicenda, & quæ declaranda sunt manifeste proloquatur: sit mutua, sit recte, sit lingua in confessione, ne alienos detegat defectus; & proximi nouaperias insinuates, sit vero loquax, sit solitus, quia teos enarrare humilis defectus, & dilatato peccata manifestes, Ignoscat mihi Deus (impunitus August.) quam frequenter oris tui portant aperit, ut ipsa tua, que confiteris peccata rationibus extenues, aliosque scelerum accidet insimiles, quia trinitas, & Domine producis, iniquitatem, quibus peccatas tuas excuses condonates, matriti vero plus nimis exaggerat quan bellum conatus occasionis oblate extollere violetiam, quasi peccati, sit alteri, qui te sollicitant, impunitum, aut diabolus, qui te tentavit, ad scriberendum. Multus est eorum numerus, qui quam primi, se de peccatis accusant, continuo rationes alligant excusationis, nec ullum constitutum delictum, quod suis non sit praetextibus sublatum obclausum. Sicut homines, qui valde abundant peccatis, qui cum copiarent accusari, currunt se excusare. Non prateam loquendi formulam. Currunt se excusare, Vix criminum suorum inchoant, ac eufacionem, cu velociter adsum suis infrastructis rationibus, qui pari pede proceutant, quasi sibi timeant, ne palmarum excusationis præcipiat accusatio. Quid est seipsum excusare? Excusare est causas querere, quare ad se non videtur perire peccatum. Hic in sceleris excusationem adducit diabolum, & ait, Tentauit me diabolus, ille in casum imputatus vicinum profert, ad iram provocatorem, alias ex viro arguit conditionis non tolerandam. O infelitem, exclamat D. August. Cum vissimus, excusator tuus, triumphans de te accusator tuus, Num eum vix superare, vis pedibus prosterne, vis ad geminos provocare: ne te velox excusaris, ne peccati culpam in confessione præterquam modus hic est vincendi Santam, peccati vincula, quibus te captivum, & iritatum detinebat dissolvens. Sic facio quod dominus & genit, accusator tuus, id est diabolus. Ille tuus est coram Deo seutetis accusator: Accusator fratribus nostris, ab Angelo vocatur dum D. Iacob colloquitur. Omnes interdicit neutrós quæcunque

stame acuset, tuum tibi adscribendo flagiciū.
Responde illi: Concedo, sic est ut sis: agnolco
humis culpam, peccavi, penitit & in aera c-
403 uaneleit accusatio. Hoc taur te D. Aug. vt Da-
, uidem imitatus Deum sic obsecres: Ego dixi,
Domine miserere mei, sana animam meam, quia
peccavi tibi. Illud expende: Ego dixi, ego qui lo-
quor, ego qui me redarguo. Et quenam haec tua
confessio non me excuso, sed me accuso; Domi-
ne, miserere mei, sana animam meam utique infi-
mam. Et quae haec infirmitas? Peccavi tibi. Ego
sum ille, qui te offendit, ego peccator ille feci-
fragus, ego qui delictum commisi, qui peccavi,
mea culpa, mea est illa nequitia. Coram homi-
num iubinalibus, inquit D. Aug. quanto tuam
fateris culpam esse, manifestius, tanto senties
peccatum esse gravitatem, tanto te iudex dam-
nabit leuiter. At in diuino tribunali, quanto te
peccasse clamas apertius, tanto te recipiendo
veniam disponis aperte. Homini quoniam malus
est, confiteri, & damnari, Deo quoniam bonus est,
confiteri & purgari.

§.25. Detracta confiteste laruā, ne illam Regi-
na propterea Ahia conferas obieclam, sed nec
illam Ananias, & Saphira D. Petro.

^{D.GREG.} **A**ccuratus expede (monet D. Gregor.)
illa Davidis verba. *Delictum meum cognitum tibi feci:* Non enim ait peccatum
meum tibi manifestau, sed *Cognitum tibi feci:*
Plus est delictum cognitorum facere, quam delictum
manifestare. Quando queso, dicebas altei per-
sonam aliquam cognitam facere? quando scilicet,
non tantum illam digitu monstrans, dicendo, hic
talis est, sed dum eius omnes exponis qualitates,
familia stemma, parentes, mores, inclinationes,
vide responde, iam mihi quis esset illi declarata,
ut opimè noni quis sit talis. Hoc igitur est,
peccatum tuum cognitum facere, ne dum illud
monstrando superficialiter, sed eius origine, radice,
ceteris nequitiam, occasionem, damnacionem, decla-
randio. Verū me multo accuratus D. Greg. Illo
delictum suum cognitū facit, qui non solum quod fe-
cerit amittat, sed etiam omniē peccati causam, & ori-
ginem porrasi: qui non superficie tenet peccatum lo-
quatur, sed & quando, & ubi, & quomodo, & si vel
ignorantia, vel casu, vel studio deliquerit, cōfiteretur.
Vide nō fatis fuit Davidi p̄scripta dixisse, sed
in super subiecto. Et iniustissima mea non abscondi:
sic ipse legit in plurimi, & ait q. d. Nullū in corde
meo delictum scrupulam verinū, iniustissima esse.

Hieron. Bap. de Lanuza. Tom-II.

quidquid à me habeo iniunxi. Et omnis hanc e-
dixi confessionem meipsum ipse condemnans;
Dixi confitebor aduersum me iniuriam meam. Do-
mino: fuit contra me ipsum ipsa confessio: Adver-
sum me illa me restituuit, illa sanavit, illa ventam
impetravit: Et remisisti iniuriam peccati mei.
Parum est (inquit D. Greg.) quod dicas sibi remis-
sum esse peccatum, addit insuper. Imperatorem
peccati mei: sum hi vituli, quos ore suspensos
tum est Deo sacrificium immolare.

Panditur & aliud his verbis mysteriū. Delictū II.
meum cognitum tibi feci. Dicito, si placet mi Rex. Non ho-
cui delictum patet fecili? Numquid non Propheta mini vt
Nathan illud apernuisti? Illi peccati tui fassus es tali, sed
iniuriam, coram illo te culpē & noxiū accusasti: Deo cō-
Peccatus Domino. Quis igitur intelligat, quod Do. sitemur.
mino cognitum feceris delictum? Concedamus T. Reg. 12.
līce, quod Prophetæ culpam aperuerit, illoque 13.
præfente se reum exclarabit, non tamen culpā
coram Prophetæ fassus est, in sua persona, sed in
quantum Dei agebat Nathan personam, vice-
que referebat: Hoc namque firmiter tibi per-
suadeas, dum expositus accedis peccata sacer-
doti quod illi minime loquaris, vt tali, vel tali,
sed quasi Deo, cuius ipse & vices & voces ex-
primunt vicarius: proinde quasi cum Deo loqu-
teris, Deoque confitereris, tibi est loquendum,
tibi confitendum: sic te mater instruit Ecclesia,
vt accedens ad confessionem tuum tale sit
exordium. Confiteor Deo & & tibi b pater spi-
ritualis. Inde collige, quanta tibi sit veritatis pu-
ritate procedendum. Ex sinceritate sed sicut ex 2. Cor. 2.
Deo, coram Deo in Christo loquimur. 17.

Averta Deus, ne larnacē, ne' sicē cum con- 65. **III.**
fessario conuerseris, ne non cāndidē, ne non " Pectus
sincerē peccata cordisque secreta fatereas." " apertū
Cum illum etenim Deus suo supponat loco, " in co-
velitique suam referat personam, eius vices, e- " fessio-
ius ebeat voces, velle imponere confessario, v- " ne tra-
quid est aliud, quam velle Deo fraudulenter im- " dendū
ponere. In consecratione summi Pontificis Aa- " est sa-
ron, cuiusque filiorum, quam volebat Deus ma- " cerdo-
gnificis celebrati ceremonijs, & arietum & vi- " ti.
tulorum sacrificij præcepit, & pectus arietis of- " Exod.
ferendū pro illo tempore cederet in partem Moy- " 29. 24.
si, deinceps autem cederet in partem sacerdotis " .
sacrificantis, idque iure perpetuo: quod si aper- " .
tum non daretur, sacrilegium haberetur: Pectus " .
cedet in partem Aaron. & filiorum eius iure per- " .
petuo. Oblationi detrahit, & in offertenis cederet " .
condemnationem, nisi pectus arietis aperitum " .
tradar sacerdoti. Proh quale de se confitens ol- " .
fert Deo sacrificium? quām mortalius premi- " .

M m m rur